

## జెటర్ సిగ్నల్

“అమ్మాయి! మీ ఆయన పిలుస్తున్నాడమ్మా” అని నాన్నగారు కేక వేశారు. “వస్తున్నా నాన్న!” అంటూ శ్యామల వంట యింట్లోంచి కేక పెట్టింది కాని, కూర్చున్న చోటునుంచి కదలే.

సంక్రాంతి పండగ రేపు. ఇల్లంతా చాలా హడావిడిగా వుంది. ఈ ఏడు నిరుడు సంక్రాంతి లాంటిది కాదు. ఢిల్లీకి అవతల ఎక్కడో పంజాబులో పనిచేసే రామం యీ సారి యింటికి రావటం, అన్నయ్యని చూడటం ఎప్పుడా? ఎప్పుడా? అని ఎదురు చూస్తున్న శ్యామల, వాళ్ల ఆయనను కూడా వెంటబెట్టుకుని రెండు రోజులు ముందుగానే పుట్టింటికి రావటం. అసలు అన్నింటికంటే ముఖ్యమయిన విషయం, పెళ్లి అయిన తరువాత శ్యామల భర్త అత్తవారి యింటికి రావటం కాని, కాపురానికి వెళ్లిన తరువాత శ్యామల పుట్టింటికి రావటం కాని యిదే మొదటిసారి. అందుకనే అందరికీ అందల మెక్కినంత సంబరంగా వుంది.

ముసలాయన మనస్సులో, ఆ రోజుల్లా మసలిన మాట ఒకటే. అమ్మాయి, అల్లుడు యింటికి వచ్చారు ఎన్నో ఏళ్ల తరువాత. అబ్బాయి రామం యింటికి వచ్చాడు. కొడుకులు లేని తనకు, అన్న కొడుకే స్వంత కొడుకు అయ్యాడు. బాబాయి బాబాయి! అంటూ అహర్నిశలు తన దగ్గరే వుంటాడు. వాడికి తనన్నా, శ్యామల అన్నా పంచప్రాణాలు. కాలేజీలో ఉపన్యాసాల పోటీలో ఫస్ట్ ప్రైజు వచ్చినప్పుడు ఆ డబ్బు పెట్టి, శ్యామలకు మంచి వోణీ కొనిపెట్టాడు. కాని దైవనిర్ణయం ఎవరు తప్పించగలరు? తీరా సమయం వచ్చేసరికి శ్యామల పెళ్లికి రాలేకపోయాడు. పెద్ద చదువుల కోసమని జర్మనీ వెళ్లిపోయాడు. బంధు కోటి యామన్నంది వచ్చినా, వాడు లేకపోవడం వల్ల పందిరి వెలితిగానే వుంది. కాని ఎన్ని బహుమతులు పంపించాడు! ఎంత సంబరపడుతూ ఉత్తరం రాశాడు?

వాడు తన యింటికి తిరిగి వచ్చేసరికి, తనకు వెయ్యిరెట్ల బలం వచ్చింది. రామం వూళ్లకి వచ్చాడని తెలియగానే. ఆబాల గోపాలం, రెక్కలు కట్టుకుని తన యింటి దగ్గర వాలారు. వాడంటే వూళ్లో అందరికీ ఎంత యిష్టం!! ఆడ వాళ్లు పలుకరించినా సిగ్గుపడే జానకి కూడా, వాళ్ల ఆయన్ని వెంటబుట్టుకువచ్చి, రామాన్ని పలుకరించి వెళ్లింది. ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే, ఆ అమ్మాయిని చూడగానే. రామం తనే, ఆడపిల్లకన్నా సిగ్గు పడ్డాడు. అసలు వాళ్ల పిన్ని అన్నట్టుగా, అబ్బాయి జర్మనీ వెళ్లకుండా వుండి' వుంటే, జానకి, మా యింటి కోడలే అయివుండేది. అయినా ఎవరు, ఎవరికి, రాసిపెట్టి వున్నారో ఎవరికి తెలుసు. ఆ ఘడియవస్తే ఆ మూడు ముళ్లు అలా పడితీరవలసిందే! ఆపడానికి బ్రహ్మాతరం కూడా కాదు.

“శ్యామలా!” అంటూ అల్లుడి కంఠం గదిలోంచి వినిపించింది. కంఠస్వరం చూస్తే అతగాడికి కోపం వచ్చినట్టు వుంది. అసలే అదో మాదిరి మనిషి. ఎంత చదువూ సంపదా వుంటే మాత్రం ఏం లాభం! చిన్న పిల్లవాడిలాగా ప్రవర్తించుతాడే.

ఆడదాని సలహా ఏం విషయంలో విన్నా, కుమార్తె వివాహం విషయంలో వినడం తను చేసిన మొదటి పొరబాటు. వివాహం అయిన మరునాటి నుంచి తన మనస్సు

కలుక్కు మంటూనే వుంది. నిక్షేపంలా మేనరికం వుండగా, భార్య పోరు పడలేక, శ్యామలను పరాయి సంబంధంకు యివ్వవలసి వచ్చింది. 'నా అల్లుడు ఉద్యోగస్థుడు కావాలి. ఎంత మేనల్లుడైనా, ఎంత ఏమై ప్యాసు అయినా, యిరవై నాలుగు గంటలు పొలంలో పడి గొడ్డు చాకిరి చేసే ఆ సంబంధం మా పిల్లకు అక్కర్లేదు.' అని సీతమ్మగారు మంకుపట్టు పట్టింది. వీరభద్రయ్యగారు వోడిపోయారు. శ్యామలకు పరాయి సంబంధమే ఖాయమయింది. అక్కయ్య మనసు అమృతం లాంటిది. శంకరం నిజంగా భోలా శంకరుడే. అందుకనే శ్యామల పెళ్లి అని ఉత్తరం రాయగానే, పది రోజుల ముందరే వచ్చి, యిద్దరూ యింటెడు చాకిరి చేసి పెట్టారు. అక్కయ్య కనీసం కలలో కూడా అడగలేదు. "ఎంరా ! తమ్ముడూ, మా శంకరానికి వచ్చిన లోటు ఏమిటి? చిన్నప్పటినుంచి మనం అనుకుంటున్న మాటేగదా" అని తనకు గుర్తు కూడా చెయ్యలేదు. తమ తోటలో పండిన మామిడి కాపు అంతా యిక్కడకు పట్టించుకుని వచ్చింది. సరే ఇహ శంకరం సంగతి చెప్పనే అక్కర్లేదు. రెండు వందల రూపాయలు పెట్టి మంచి కంచి పట్టుచీరె తీసుకుని వచ్చాడు.

పెళ్లిలో ఎవరి ముఖంలోనన్నా రవ్వంత చీకటి కనిపిస్తే అది ఒకటి రెండుసార్లు శ్యామల ముఖంలోనే.

కాని ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే, "అమ్మా నీకు యీ సంబంధం యిష్టమేనా" అని తను శ్యామలను ఒంటరిగా పిలిచి అడిగాడు. బావని చేసుకోవాలని వుంటే చెప్పు తల్లి నేను యీ సంబంధం రద్దు చేస్తాను" అని తరిచి తరిచి అడిగాడు. కాని శ్యామల అన్నమాట తనకు అర్థం కాలేదు.

"అమ్మ మనస్సు తీరేదెల్లా నాన్న?" అని అడిగింది.

"అది కాదు తల్లి!".... అంటూ తనేదో చెప్పబోయాడు.

"నాకు యీ సంబంధం యిష్టమే నాన్న. మీరు లేనిపోని ఆలోచనలు పెట్టుకుని మనస్సు పాడు చేసుకోకండి."

నాన్న ఏం మాట్లాడలేదు. కాని ఆయన మనస్సు మాత్రం మనస్సులో లేదు. శ్యామల వివాహంతో, శ్యామల ఒకర్తే కాదు అంతా కూడా తనకు పరాయి వాళ్లు అయిపోయినట్టు అనిపించింది.

జర్మనీ నుంచి రామం రెండే, రెండు వాక్యాలు రాశాడు.

"చిన్నాన్న- మీ నిర్ణయం నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. బాగా ఆలోచించే యీ నిర్ణయానికి వచ్చారనుకుంటాను."

కాపురానికి వెళ్లిన తరువాత శ్యామల రాసిన ఉత్తరంలో ఒక వాక్యం చాలా రోజుల దాకా తనకు అర్థం కాలేదు.

"ఎవరి అదృష్టం వాళ్లది. ఎవరు తప్పించ గలరు? అన్న వాక్యంలో ఎంత నిజం వుంది న్నాన్న!" అంటూ శ్యామల ఎందుకు రాసిందో తనకు తెలిసిననాడు తను చేసిన మొదటి పని దైవాన్ని విస్మరించడం. ఆయన్ని స్మరిస్తే అయిన్ని దూషించడం తప్ప, భూషించగల సహనం గానీ. స్థోమతగాని తనకు లేవు.

"మధు పర్కం బట్టలు చిరిగిపోతే పారేయకండి. ఎవరికీ యివ్వవద్దు. మీకు పుట్టే పిల్లలకు ప్రక్కకు వేయాలి. అది మన ఆచారం" అని సీతమ్మగారు శ్యామలకు

ఉత్తరం రాసింది.

“నీకు ఆ భయం అక్కర్లేదమ్మా. ఈ యింట్లో పసిపాపలు వుండరమ్మా” అని శ్యామల రాసిన సమాధానం, సీతమ్మ గారి మనస్సును చిత్రవధ చేసింది. నేరం ఇతరుల మీదకు నెట్టుతేనే కాని ఆవిడ మనస్సుకు ఉపశమనం కలగలేదు.

“నా కూతురుకు యిటువంటి ముదనష్టసు సంబంధం చేస్తారా? మీ అక్కయ్య కొడుక్కు యివ్వ వద్దన్నానని, యిలా దాని గొంతుకు తడి గుడ్డతో కోస్తారా!” అంటూ వరద లాగా తన మీదకు దాడికి వచ్చింది.

వీరభద్రయ్యగారు యివ్వగలిగిన సమాధానం కరుడు కట్టిన కన్నీళ్ళే! శ్యామల ఎన్నడూ రాయలేదు కాని, వాళ్ళ వీళ్ళ అన్న మాటలని బట్టి తెలిసినదల్లా ఒకటే, అల్లుడు శ్యామలను చాలా ఆరడి పెడతాడని, దానికి అతని దగ్గర చనువుగాని స్వతంత్రం గాని లేదని, సాహెబ్బుల కంటే ఎక్కు ఘోషా అని. “విడాకులు యిప్పించి శ్యామలకు మళ్ళీ పెళ్ళి చేస్తే! చీ! చీ! ఏమిటా పాడు ఆలోచనలు” అంటూ ఆలోచనలు అక్కడితో ఆగిపోయేవి.

అమ్మాయి అల్లుడూ వస్తున్నారు. మన రామం కూడా వస్తున్నాడు. మీరు కూడా రావలసింది, అని అక్కయ్యకు శంకరానికి ఉత్తరాలు రాశాడు.

“ఆరోగ్యం బాగా లేదు. ఈ చలికాలంలో ప్రయాణం చెయ్యలేను. పైగా యివి మాసూళ్ల రోజులు. కుప్పలు వదిలిపెట్టి రావడం కష్టం” అంటూ అక్కయ్య సమాధానం రాసింది.

“శుక్రవారం రాత్రికి వస్తున్నాను” అని శంకరం దగ్గర నుంచి టెలిగ్రాము వచ్చింది.

హమ్మయ్య !! అని మనస్సు ఎంతో హాయిగా శ్వాస తీసుకోగలిగింది.

శంకరం యీ రోజు రాత్రికి వస్తున్నాడు. తనవాళ్ళ అనుకున్న వాళ్ళంతా యీ నాడు యిక్కడ వున్నారు. లేనిదల్లా సీతమ్మగారు ఒక్కరే. ఉన్న ఒక్క కూతురు బ్రతుకూ తనవల్ల యిల్లా అన్యాయం అయి పోయిందని ఆవిడ మనస్సులో నాటుకోగానే, ఆ రోజునే ఆవిడ ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది. అది ఆవిడ మనస్సుకి తప్ప ఎవరికీ తెలియదు. తెలిసినదల్లా సీతమ్మగారి రుగ్మత, నివారించగల ఔషధం యింకా ఎవరూ కనిపెట్టలేదని. “బ్రతకాలని కోరికా, పట్టుదల వున్న వాళ్ళకు మేము వైద్యం చెయ్యడం కాని, ఆ కోరిక లేని వాళ్ళకు ఏ మందూ పని చేయదు.” అని డాక్టర్లు ఒకటికి పదిసార్లు చెప్పారు. స్థలం మార్చి చూశారు. గాలి మార్పు చేశారు. అందరి అదృష్టాలకు బాధ్యత తమదేనని, యీ జన్మలో చేసిన పాపాలకు యీ జన్మలోనే పరిహారం చెల్లించాలని పట్టుబట్టే వాళ్ళని, భగవంతుడు కూడా కాపాడలేడు. అలనాడు, ఆ సీతమ్మ తల్లి, భూమాతవడిలో తలదాచుకుంటే, యీ సీతమ్మగారు పంచ భూతాలలో కలిసి పోయారు.

“ఆవిడ కేం అదృష్టవంతురాలు. అన్ని బాధ్యతలు తీరిపోయాయి, ఇంత పసుపూ కుంకంతో వెళ్ళిపోతోంది” అని ఆ వాడ కట్టు అంతా, అంత దుఃఖంలోనూ, ఆవిడని కొనియాడారు. సీతమ్మ తల్లి, తన దోవను తాను వెళ్ళి పోయింది. అందరి బాధలు చూడమని, లోలోపల కుమిలి పొమ్మని భగవంతుడు అందరి ఆయుర్దాయం తనకే పోశాడు. ఎన్ని యుగాలు గడిస్తే, తన బ్రతుకు తెల్లవారటమో కదా!

“శ్యామలా!!!” అంటూ అల్లుడి కంఠం వినిపించింది. ఈ సారి వీరభద్రయ్యగారు

తనే స్వయంగా శ్యామల వున్న చోటుకు వెళ్లారు. వంట యింట్లో కంచాల దగ్గర కూర్చొని, భోజనాలు, పూర్తి అయినా లేవకుండా, శ్యామలా, రామం కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు.

“అన్నయ్యా! నువ్వు పంజాబీ అమ్మాయిని చేసుకుంటావా? జర్మనీ అమ్మాయిని చేసుకుంటావా?” అని శ్యామల అడుగుతోంది.

“అన్నయ్య యింకా నెల రోజులపాటు వుంటారు. అన్ని ప్రశ్నలు తీరికగా అడగ వచ్చును గారి, అక్కడ మీ ఆయన పిలుస్తున్నాడు ఏం కావాలో కనుక్కో?” అని ముసలాయన అన్నాడు.

భర్త మాట వినగానే శ్యామల ముఖం గంభీరంగా మారింది. చెయ్యి కడుక్కుని భర్త గదిలోకి వెళ్లింది. అక్కడ అతను రైల్వే టైమ్ టేబుల్స్ చూస్తున్నాడు.

శ్యామల గదిలోకి వస్తూనే “ఏమండి మంచి నీళ్లు కావాలా?” అని అడిగింది.

“బట్టలు సర్దుకో మన వూరు వెళ్లి పోదాం.”

శ్యామల అర్థం కానట్టు నిలబడింది.

“అల్లా చూస్తావేం. బట్టలు సర్దుకో మంటూంటే”.

“ఏమిటండి మీరంటున్నది నాకేం అర్థం కావటం లేదు.”

“మనం మన వూరు వెళ్లి పోతున్నాం, బట్టలు సర్దుకో”.

“పండగలు రేపటి నుంచి. మనం పండగల కోసమని యీ వూరు వచ్చాం.”

“అవన్నీ నాకు అనవసరం. నేను బయలుదేరి వెళ్లిపోతున్నాను. నువ్వు వస్తే రా! నీ యిష్టం.”

“బాగా ఆలోచించు కోండి. నాన్నగారు, అన్నయ్య బాలా బాధపడతారు.”

“నేను చాలా బాధ పడుతున్నాను శ్యామలా, నాకు యీ వూళ్లో ఏం తోచటం లేదు. ఇంత వయస్సు వచ్చి మనం చిన్న పిల్లల లాగా ప్రవర్తిస్తే బాగుండదు..... సరే నేను వెడుతున్నాను.”

“..... ఉండండి నేనూ వస్తున్నాను. .... నాన్నా బండికట్టించండి, మేము మా వూరు వెళ్లి పోతున్నాం.”

“ఇప్పుడు ప్రయాణం ఏమిటమ్మా?”

“ఆయనకు ఇక్కడ ఏం తోచటం లేదట. నేను వచ్చినా రాకపోయినా తను వెళ్లి పోతారట”.

“బావగారితో నేను చెబుతాను శ్యామలా” అని రామం అన్నాడు.

“వద్దురా అన్నయ్యా. ఆయన మనస్సుని ఎవరూ మార్చలేరు. ఆయన మాటకు విరుద్ధంగా ఎవరైనా ప్రవర్తిస్తే ఆ యింట్లో ఎవరికీ శాంతి వుండదు.”

“వెళ్లనీ రామం! శ్యామలను వెళ్లనీ” అని వీరభద్రయ్యగారు అన్నారు.

రామం ఏం మాట్లాడలేదు. కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తున్నాడు.

ప్రక్కయింటి ముత్తైదువు విశాలక్షి గారు వచ్చి శ్యామల కాళ్లకు పసుపు రాసి, క్రొత్త చీర, జాకెట్టు గుడ్డ యిచ్చింది. అల్లుడికి క్రొత్త బట్టలు వీరభద్రయ్య గారు రామంచేత పెట్టించారు.

పాలేరు పోలయ్య బండి తోలుకుని వచ్చాడు. మాట్లాడకుండా అల్లుడు బండి

ఎక్కి కూర్చున్నాడు. రామం కూడా స్టేషను దాకా వస్తానని అన్నాడు. కాని శ్యామల వద్దన్నది. నాన్నగారికి నమస్కరించి శ్యామల బండి ఎక్కి కూర్చుంది. బండి గంటల చప్పుడు అంతకంతకు దూరమై గాలిలో కలిసిపోయాయి. చీకటిలో బండి గంటల చప్పుడు అంతకంతకు దూరమై గాలిలో కలిసి పోయాయి. చీకటిలో బండి మాయమయింది.

“ఇదే జర్మనీలో అయితే, యీ పిచ్చికి నుంచి వైద్యం చేసేవాళ్లు. అతన్ని మామూలు మనిషిని చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చేసేవాళ్లు.”

“కాని ఇది భారతదేశం రామం. ఇక్కడి మనుష్యులు తమ తప్పుల్ని అంత తేలికగా ఒప్పుకోలేరు.”

దోవ పొడుగునా, నిర్మానుష్యం, నిశ్శబ్దం. మిణుకు మిణుకు మనే, లాంతరు వెలుగులో, డాంకలలో నుంచి వచ్చే కీచురాళ్ల మోతలు.

బండిలో ముగ్గురు మనస్సుల్లో మూడు అగ్ని పర్వతాలున్నాయి.

“పుట్టింటికి రాగానే అందరినీ మరిచిపోతే ఎల్లా? మొగుడన్న మనిషి ఒకడు ఉన్నాడనే విషయమే గుర్తు లేకపోతే ఎల్లా?”

శ్యామల ఏం మాట్లాడల లేదు.

బండి స్టేషనుకు వచ్చేసరికి, రైలు రావటమే కాదు. బయలు దేరడానికి సిద్ధంగా వుంది.

శ్యామల భర్త చక చకా వెళ్లి రెండు టికెట్లు తీసుకు వచ్చాడు. పర్చు శ్యామల చేతిలో పెట్టి, తను కూలివాడి వెంట, పరుగంత త్వరగా వెళ్లిపోయాడు.

గార్డు యీల వేశాడు. ఆకుపచ్చ దీపం చూపించాడు. ఇంజను బిగ్గరగా కూసింది. రైలు బయలు దేరింది. “శ్యామలా రా!” అంటూ అతను కేక పెట్టాడు.

డీసెలు యింజెను. రైలు స్పీడు ఎక్కువ అయింది.

“నేను ఎక్కలేను గాలుసులాగండి” అని శ్యామల కేకబెట్టింది.

“డబ్బుందిగా తర్వాతి రైలులో రా” అని శ్యామల భర్త కేకపెట్టాడు.

స్థాణువులాగా శ్యామల నిలబడి పోయింది. రైలు వెళ్లిపోయింది. ఎర్ర దీపం చీకటిలో కలిసి పోయింది.

రైలు దిగిన జనం ఆదరా బాదరా వెళ్లిపోతున్నారు.

“అమ్మగారు!” అంటూ పోలాయి పిలిచాడు.

“బండి తీసుకుని యింటకి వెళ్లిపో!”

“మళ్ళీ బండి వచ్చేదాకి వుంటానండి అమ్మగారు.”

“అక్కర్లేదు యింటికి వెళ్లిపో!”

“ఒరేయి పోలాయి!” అంటూ ఒక మొగ కంఠం వినిపించింది. శ్యామల ఉలిక్కి పడ్డది. కాని, అటు తిరిగి చూడలేదు. అతని వంక చూస్తే తనకు కన్నీరు ఆగదని, తన నిక్కబ్బు గాఢ వింటే, అతని మనస్సు యింకొక సారి గాయపడుతుందని తనకు భయం.

“హాల్లో శ్యామలా! నాకోసమని యింత రాత్రివేళ స్టేషనుకు వచ్చావా!”

“అది కాదండి బాబుగారు...”

“పోలాయి!!!”

పోలాయి కంఠం అక్కడితో ఆగిపోయింది."

"బావ సామాన్లు తీసుకువెళ్లి బండిలో పెట్టు!!"

పోలాయి సామాన్లు తీసుకు వెళ్లాడు.

"శ్యామలా! "

"బావా!"

"నిన్ను ఎంత కాలానికి చూశాను శ్యామలా!"

"నిన్ను మళ్లి చూడగలననే ఆశ పోయింది బావా! నిన్ను చూశాను బావా! అదే సంతోషం."

"ఏం జరిగింది శ్యామలా?"

"ఏమీ జరగలేదు బావా!"

"నువ్వు చాలా మారిపోయావు శ్యామలా!! ఇంటికి వెడదాం. రా. ఇంటి దగ్గర తీరికగా మాట్లాడుకుందాం."

"నేను మా అత్తవారింటికి వెళ్లిపోతున్నాను."

"ఇప్పుడా? ..... మీ ఆయన ఏడి?"

"నువ్వు వచ్చిన ఎక్స్ప్రెస్లో వెళ్లిపోయారు."

"ఏమిటి శ్యామలా నువ్వనేది. నాకేం అర్థం కావటం లేదు."

"అందరికీ అందరి బ్రతుకులు గురించి అర్థం కావలసిన పనిలేదు బావా!"

"అందరి విషయం కాదు శ్యామలా నేనంటోంది. నా శ్యామల విషయం నేనడుగుతోంది!"

"ఇంకా నీ శ్యామల! ఎంత పిచ్చివాడివి బావా!!"

శంకరం ఏం మాట్లాడలేదు. రైలు వెళ్లిన దిక్కే చూస్తూ నిలబడిపోయాడు.

"ఒక్క మాట అడగనా శ్యామలా?"

"అడగక పోవటమే మంచిది బావా!"

"అడగనులే శ్యామలా. కాని నాది ఒక్క ప్రార్థన. మీ రైలు తెల్లవారు జామున కాని రాదు. అంతవరకూ నన్ను కూడా నీతోబాటు వుండనీ..."

"అల్లాగే బావా!"

పోలాయి బెడ్డింగు తీసుకుని వచ్చి ప్లాట్‌ఫారం మీద పరిచాడు. శ్యామలా, శంకరం కూర్చున్నారు. బండి విప్పేసి పోలాయి బండిలో పడుకున్నాడు.

నిశీధిలో, నిర్మానుష్యత్వం. నిశ్శబ్దం.

మనస్సులో నిరాశ, నిర్లిప్తత.

"వ్యవసాయం ఎల్లా వుంది బావా?"

"మన జీవితాల లాగానే వుంది."

"అదేం మాట?"

"చూడు శ్యామలా, మనిషిన్న వాడి జీవితంలో ఎన్ని సంపదలు వున్నా, ఏదో రవ్వంత లోటు వుంటుంది. వ్యవసాయం కూడా అంతే. ప్రతి సంవత్సరం కూడా వ్యవసాయంలో ఏదో లోపం వుంటుంది. అది తీర్చలేని కొరతే అవుతుంది. దానివల్ల

ఆ రవ్వంత సేపూ తీరని వ్యధ....”

“వేదాంతంలో పడిపోతున్నావు!”

“జీవితంలోని నగ్న సత్యం వేదాంతమే శ్యామలా”

“వెన్నెలరాత్రిపూట బావా మరదళ్లు, ఒకే పక్క మీద కూర్చుని, వేదాంతం గురించి

మాట్లాడటం ఆశ్చర్యంగా లేదూ!”

“నిజం మాట్లాడితే బాధ కలిగేటప్పుడు వేదాంతం మాట్లాడటమే హాయి.”

“ఎమిటో ఆ బాధ కలిగించే నిజం?”

“మన జీవితాలలోని నిజాలే.”

“అంటే?”

“నువ్వు సుఖ పడటం లేదని. మా అందరికీ తెలుసు శ్యామలా. దానికి పరిష్కారం ఆలోచించడానికి మా అందరికీ భయమే.”

“బావా!”

“పండగకు వచ్చిన దానివి, రేపు పండగ అనగా యీ రోజున అర్ధరాత్రివేళ, మీ వూరు వెళ్లిపోవడానికి స్టేషనుకు, మీ ఆయనతో కలిసి వచ్చావు. అతను ముందు ట్రైనులో వెళ్లిపోయాడు. నువ్వేమో చలిలో స్టేషనులో నిలబడి వున్నావు. నేనే యీ రైలులో రాకపోతే ఏం జరిగివుండేదో! అవన్నీ సుఖపడటానికి నిదర్శనాలే అంటావా శ్యామలా?”

“నన్నేం చెయ్యమంటావు బావా?”

“నిన్ను గడ్డి పరక కంటే కనాకష్టంగా చూసే మనిషిని చూసి, అంత భయపడటం మానెయ్యి, నీ వ్యక్తిత్వాన్ని నిరూపించుకో.”

“ఎల్లా?”

“పెద్ద వాళ్లు చేసిన అన్యాయాలకు, నీజీవితం నాశనం చేసుకోవలసిన అవుసరం లేదు శ్యామలా”

“ఏం చెయ్యమంటావు బావా?”

“మళ్ళీ పెళ్లి చేసుకో.”

“బావా!!”

“అవును శ్యామలా.”

“ఇహా ఆపేసేయి బావా! నీకు అనవసరమైన విషయాలలో జోక్యం కలిగించుకోవటం మానేయి. నేను సుఖంగానే వున్నాను” శ్యామల యిహానేం మాట్లాడలేదు. ముఖం అటుప్రక్కకు తిప్పుకుని పడుకుంది. శంకరం ఇహానేం మాట్లాడలేదు. మనస్సు ఎంతో బాధగా వుంది. ఇంటి దగ్గర నుంచి బయలుదేరి వస్తూంటే అమ్మ ఒకటే మాట అన్నది.

“అభిమానం లేని వాళ్లని, ఎవ్వరూ గౌరవించరు శంకరం.”

అమ్మ మాటని ఎన్నడూ ఎదిరించని తను యీనాడు ఎదిరించాడు. నిజంగా యీ ధైర్యం ఆనాడే వుండి వుంటే శ్యామల బ్రతుకు యిల్లా అయ్యేది కాదు. తమ యిద్దరి జీవితాలు యిల్లా వ్యర్థం అయి వుండేవి కాదు. శ్యామల తనది అయ్యేది.

ఏం లాభం! ఇది గతజల సేతుబంధనం. ఇది కరిగి పోయిన కల! ఇది కలలోని

గాలి మేడ!

ఎవ్వరూ విడతీయలేని చిక్కు ప్రశ్న.

మనస్సులోని వ్యధను మరిపిస్తూ శరీరంలోని బడలిక ఎప్పుడు నిద్దర తెప్పించిందో తెలియదు కాని, రైలు కూత విని ఉలిక్కిపడి లేస్తే ప్రక్కన శ్యామల లేదు.

“పోలాయి!!” అని కేక పెట్టాడు.

“అమ్మగారు ఏరిరా?” అని అడిగాడు.

“అమ్మగారు” అంటూ ఏడుస్తూ వాడు రైలు పట్టాల వెంబడి పరుగెత్తాడు.

“దిండు దగ్గర మడత పెట్టిన కాగితం కనిపించింది.

బావా!

నేను వెళ్లిపోతున్నాను. ఎక్కడికి వెడుతున్నానో నాకు తెలియదు. నాకు తెలిసినదల్లా ఒక్కటే విషయం. విధి నాతో చెలగాటం ఆడింది. నేను వెళ్లవలసిన చోట నాకు ఆదరణ లేదు. నాకు ఆదరణ వున్న చోటుకు నేను వెళ్లలేను. అదే నా జీవితంలోని ఘోరమైన వ్యంగ్యం. అదే అంతులేని పరాజయం. చెడిపోయిన అవుటర్ సిగ్నల్ దగ్గర ఆగిపోయిన రైలు బండి నా బ్రతుకు. ఆ సిగ్నల్ ని ఎవ్వరూ యీ జన్మలో బాగు చెయ్యలేదు. సెలవు బావా! సెలవు.

శ్యామల

“బాబుగారు శ్యామలమ్మగారు అవుటర్ సిగ్నల్ దగ్గర.....” అంటూ పెద్దపెట్టున ఏడుస్తూ పోలాయి వస్తున్నాడు.

## అధ్యాయంలో ఒక పుట

మానవ జీవితం. అనేక జన్మల బృహత్ సంపుటం. ఒక్కొక్క జన్మ, ఒక్కొక్క అధ్యాయం. ఒక్కొక్క సంపుటన ఒక్కొక్క పుట.

అదృష్టవంతులకి పూర్వజన్మ సుకృతమేగాని, పూర్వజన్మ స్మృతులుండవు. శాపగ్రస్తులకి అవి అర్థం కాని పీడకలలాగా శాపవిముక్తి అయ్యేదాకా వెన్నంటి తరుముతూ మనస్సుకి, మనిషికి శాంతి లేకుండా చేస్తాయి.

శాప విముక్తి అయిననాడు పీడకల శాశ్వత అంధకారంలో కరిగిపోతుంది. ఈ జన్మ వెలుగే మిగులుతుంది.

ఆనాడు, అనేక యుగముల వెనక ఒకనాడు, హిందూ భాస్కరుడు, బౌద్ధ చంద్రుడు ఒకే పరి, విజ్ఞాన గగనంలో విలసిల్లిన ఆ సంది యుగంలో, ముక్తి మార్గం కోసం ప్రజానీకం నాలుగు పుంతల నడిమి దోవలో నిలచి తమ గమ్యస్థానానికి అనువైన మార్గమేదో తెలియక, ఆరాటపడే ఆ రోజుల్లో.

ఒకనాడు గోధూళి వేళలో, అలసి సాలసిన పధికుడెవ్వడో, చీకటినుంచి వెలుగు కోసం అన్వేషిస్తూ, సాధనకై, అవంతీపురం చేరిన ఆనాడు!

అవంతీపురంలో, నేనడుగు పెట్టేసరికే ఆదిత్యుడు, అస్తాచలం దాటి, తిమిర